

شکافی که هر روز عمیق تر می شود!

رویاری تل آویو با مسکودر خاک جمهوری آذربایجان

حسین فاطمی

پس از آغاز جنگ اوکراین، شکاف روسیه و اسرائیل هر روز ابعاد جدیدی پیدا می کند و عمیق تر می شود. در تازه ترین مورد رسانه ها از تلاش اسرائیل برای حضور بیشتر در جمهوری آذربایجان با بهانه های تازه خبر دادند. وبگاه میدل ایست مانیتور به نقل از روزنامه جرورالم پست روز شنبه هفته جاری نوشت که اسرائیل با بهانه کمک به یهودیان مقیم روسیه و انتقال آنها به خارج از این کشور، اردوگاه های موقت آوارگان در جمهوری آذربایجان را برقرار می کند. رسانه های اسرائیلی مدعی شده اند که تل آویو بودجه ۲۵ میلیون دلاری را برای یهودیان روسی که به دنبال مهاجرت هستند در نظر گرفته است. بهانه تل آویو در اجرای این طرح کمک به فرار یهودیان مقیم روسیه از اعزام به جبهه نبرد با اوکراین در لباس ارتش روسیه است.

توافقات باکو-تل آویو

به دنبال تلاش اسرائیل جهت ساخت اردوگاه هایی برای آوارگان یهودی روسیه در جمهوری آذربایجان، اخیراً نیز رسانه ها از توافقات بین باکو و تل آویو در حوزه ترابری هوایی و امنیت سایبری خبر دادند.

به گزارش خبرگزاری دولتی جمهوری آذربایجان، آذربایجان، آذربایجان، رشاد نیفا، وزیر توسعه دیجیتال و وزیر حمل و نقل جمهوری آذربایجان چندی قبل در سفر به فلسطین اشغالی دیدارهای دو جانبه ای با مقام های اسرائیل برگزار کردند. در این سفر و بازدید، توافقی نامه حمل و نقل هوایی بین وزارت حمل و نقل جمهوری آذربایجان و وزارت حمل و نقل و ایمنی راه تل آویو امضا شد. بر این اساس، این توافقنامه سفرهای متقابل اتباع جمهوری آذربایجان و اسرائیل را تسهیل می کند. مراو میکائیلی، وزیر حمل و نقل و ایمنی راه اسرائیل نیز از روابط روبه رشد دو طرفه ابراز خرسندی و از توافقنامه حمل و نقل هوایی قدرتی خبر داد. در این دیدار درباره همکاری های حمل و نقل اسرائیل و جمهوری آذربایجان تبادل نظر شد. باکو و تل آویو روابط نظامی گسترده ای دارند به طوری که رئیس جمهوری آذربایجان اخیراً گفت که این کشور به طور گسترده از اسرائیل پهپادهای موسوم به «مهاجم آسمان» و «هاروپ» خریداری کرده است و این موضوع دیگر بر کسی پوشیده نیست؛ پهپادهایی که هم برای شناسایی و هم نبرد کاربرد دارند. به تازگی نیز الهام علی اف، رئیس جمهوری آذربایجان در باکو با بنی گانتز، وزیر دفاع اسرائیل دیدار و گفت و گو کرده بود.

از تغییر قانون برای تسهیل مهاجرت تا منح احتمال مسکو

طرح تل آویو برای ساخت اردوگاه هایی در جمهوری آذربایجان برای آوارگان عمدتاً یهودی روسیه که در پی جنگ این کشور با اوکراین قصد مهاجرت به سرزمین اشغالی را دارند، مطرح شده است. کابینه لایید همچنین قصد دارد تا با اصلاح قانون موسوم به «قانون بازگشت»، برای یهودیان، زمین های را فراهم آورد تا نسل چهارم بازماندگان یهودی روسیه را تشویق به فرار از خدمت در ارتش روسیه و حضور در جبهه های جنگ با اوکراین کند و آنها را به فلسطین اشغالی بکشد. بنابر ادعای روزنامه جرورالم پست، کابینه اسرائیل در ابتدای ماه جاری میلادی طرحی را به تصویب رساند تا مهاجرت یهودیان روسیه به سرزمین اشغالی را تسهیل کند. موج اخیر مهاجرت یهودیان روسیه به فلسطین اشغالی پس از سال های فروپاشی شوروی سابق در دهه ۱۹۹۰، بزرگ ترین موج مهاجرت یهودیان روس تبار به سرزمین اشغالی به شمار می رود.

بر اساس قانون به اصطلاح بازگشت به سرزمین اشغالی، تنها فردی که حداقل دارای یک جد یهودی باشد، می تواند تابعیت اسرائیل را به دست آورد. در همین رابطه آمریکا و برآوردها نشان می دهد که حداقل ۶۰۰ هزار یهودی ساکن در روسیه بر اساس این قانون قادر به مهاجرت به سرزمین اشغالی هستند. اما در مقابل چنین به نظر می رسد که مسکو مشخصاً پس از فرمان پوتین برای اعزام ۳۰۰ هزار سرباز ذخیره به جبهه های جنگ در اوکراین بسادگی اجازه خروج اتباعش را از خاک روسیه نمی دهد. حال باید دید که اساساً چنین طرحی تا چه اندازه امکان تحقق دارد، چرا که این سناریو احتمالی هم وجود دارد که این ادعا تنها یک اقدام انتخابی از سوی دولت لایید باشد.

آسیب

شی جین پینگ؛ مخالف تفکر جنگ سرد هستیم

رئیس جمهور چین روز گذشته در نشست افتتاحیه بیستمین کنفرانس حزب کمونیست چین، با تأکید بر اینکه یک موفق شده تا با کنترل هرج و مرج و هنگ کنگ این منطقه را به نقطه حکومتداری برساند، اعلام کرد، کنفرانس به طور جدی و قاطع با جدایی طلبی تایوان و مداخله جویان آمریکا در مسائل داخلی چین مقابله خواهد کرد. وی همچنین تأکید کرد، کشورش خواهان جنگ سرد نبوده و به دنبال ایجاد هژمونی برای خود نیست. به گزارش ایستا، به نقل از خبرگزاری تاس، شی جین پینگ در این نشست که هر پنج سال یکبار برگزار می شود، با تأکید بر اینکه در مورد تایوان «مصمم» است، گفت که این نشان دهنده «عزم و توانایی قوی یکن برای حفاظت از حاکمیت و تمامیت ارضی کشور و مخالفت با استقلال تایوان است». رئیس جمهور چین همچنین سرکوب فساد را که از اولویت های دولت او در ده سال اخیر بوده است، از دستاوردهای مهم خود خواند و گفت که این امر «خطرات نهفته جدی» در حزب کمونیست حاکم و ارتش این کشور را بین برده است. شی سپس خواستار سرمایه گذاری بیشتر در شاخه نظامی حزب، «ارتش آزادی بخش خلق» شد و مجدداً تأکید کرد که چین استفاده از قوه قهریه را برای تحت کنترل در آوردن جزیره خودگردان تایوان رد نخواهد کرد. شی جین پینگ در بخش دیگری از سخنانش بدون اشاره به نام آمریکا، گفت که یکن با «ذهنیت جنگ سرد» در دیپلماسی بین المللی مخالف است و خود نیز «هرگز به دنبال هژمونی نخواهد بود و درگیر توسعه طلبی نخواهد شد».

عراق

یکی از اعضای ائتلاف فتح عراق تأکید کرد که کابینه جدید راه کابینه عبدالمهدی را ادامه خواهد داد و پرونده ترور ابومهدی المهندس، معاون رئیس هیأت حشد شعبی را پیگیری خواهد کرد.

فلسطین

کابینه رژیم صهیونیستی اعلام کرد که پس از رایزنی های امنیتی تصمیم گرفته شد آماده باش نیروها تا بعد از انتخابات در اول ماه نوامبر ادامه داشته باشد.

روسیه

وزارت دفاع روسیه اعلام کرد، دو نیروی داوطلب در یک پایگاه نظامی در منطقه بلگورود واقع در جنوب غربی روسیه به روی نظامیان دیگر آتش گشودند و دست کم ۱۱ نفر را کشته و ۱۵ نفر دیگر را زخمی کردند.

اشیگل (آلمان)

شی جین پینگ، رئیس جمهور چین در دهه سالی که از حکومتش می گذرد، توانسته کنترل کامل این کشور را در دست بگیرد. قدرت او در این مدت به حدی رسیده که می توان آن را با قدرت مانو مقایسه کرد. اما وی تفاوت هایی با مانو دارد که اصلی ترین آن این است که وی توانسته نبض اقتصاد جهان را در دست بگیرد و تصمیم های او بر همه جهان تأثیر گذار است.

ویک (امریکا)

عربستان با کاهش تولید نفتی خود که در راستای تصمیم اوپک پلاس انجام شد، درخواست های جو بایدن برای افزایش این کالا و تأثیرگذاری بر بهای آن در جهان را نادیده گرفت. در این شرایط طبیعتاً کاری از دست آمریکا برای کاهش بهای نفت و انرژی بر نمی آید. پس تنها کاری که می تواند انجام دهد، این است که خونسردی خود را حفظ کرده و در زمان مناسب پاسخ ریاض را بدهد.

نیواستیتسمن (بریتانیا)

بایدن و شماری دیگر از رهبران جهان هشدار داده اند، احتمال دارد روسیه در جنگ اوکراین از تسلیحات هسته ای استفاده کند تا بتواند به این جنگ طوری پایان دهد که منافع این کشور را برآورده سازد. اما این تهدید بیش از آنکه جدی باشد، حاوی این پیام است که این جنگ، جنگ اراده ها است. در این شرایط باید دید آیا بایدن از ترس جنگ هسته ای به پوتین می باز یا نه.

در میان اعتراضات مخالفان دولت پورتو پرنس، و اشنگتن و اتاوا مهابی عملیات مشترک در حوزه کاراییب شدن

فرصت طلبی آمریکا و کانادا در آشوب هاییتی

اعزام نیرو را نیازمند مشورت با مقامات پورتو پرنس و هم پیمانان بین المللی خوانده بود، با تغییر موضعی ناگهانی بار با درخواست دولت دست نشانده خود در هاییتی، و خودروهایی زرهی را به تسلیحاتی و خودروهایی پلیس هاییتی برای مقابله با گروه های تبهکار مسلح به این کشور اعزام کردند. شرایطی که از سوی بسیاری از اپوزیسیون دولت هاییتی بشدت مورد انتقاد قرار گرفته و آن را تکرار چند باره یک اشتباه می دانند.

به گزارش سایت رادیوی ملی آمریکا (NPR)، وزارت خارجه ایالات متحده در توضیح ارسال این حجم از تسلیحات به هاییتی مدعی شد این تجهیزات توسط دولت این کشور خریداری شده و قرار است، برای تقویت نیروهای پلیس هاییتی برای مبارزه با گروه های تبهکار مسلح استفاده شود، این وزارتخانه در عین حال از اعلام جزئیات بیشتر درباره علت اعزام جنگنده های نظامی به پورتو پرنس پایتخت این کشور امتناع کرد. سخنگوی ارتش آمریکا نیز تنها به این توضیح اکتفا کرد که «اعزام تجهیزات در راستای عملیات مشترک نیروی هوایی آمریکا و کانادا انجام شده است و توضیح دیگری در این باره نمی تواند بدهد».

در این میان کانادا که تا چند روز قبل نگرانی هایی برای پذیرش درخواست هنری، نخست وزیر هاییتی داشت و

اعزام نیرو را نیازمند مشورت با مقامات پورتو پرنس و هم پیمانان بین المللی خوانده بود، با تغییر موضعی ناگهانی بار با درخواست دولت دست نشانده خود در هاییتی، و خودروهایی پلیس هاییتی برای مقابله با گروه های تبهکار مسلح به این کشور اعزام کردند. شرایطی که از سوی بسیاری از اپوزیسیون دولت هاییتی بشدت مورد انتقاد قرار گرفته و آن را تکرار چند باره یک اشتباه می دانند.

به گزارش سایت رادیوی ملی آمریکا (NPR)، وزارت خارجه ایالات متحده در توضیح ارسال این حجم از تسلیحات به هاییتی مدعی شد این تجهیزات توسط دولت این کشور خریداری شده و قرار است، برای تقویت نیروهای پلیس هاییتی برای مبارزه با گروه های تبهکار مسلح استفاده شود، این وزارتخانه در عین حال از اعلام جزئیات بیشتر درباره علت اعزام جنگنده های نظامی به پورتو پرنس پایتخت این کشور امتناع کرد. سخنگوی ارتش آمریکا نیز تنها به این توضیح اکتفا کرد که «اعزام تجهیزات در راستای عملیات مشترک نیروی هوایی آمریکا و کانادا انجام شده است و توضیح دیگری در این باره نمی تواند بدهد».

در این میان کانادا که تا چند روز قبل نگرانی هایی برای پذیرش درخواست هنری، نخست وزیر هاییتی داشت و

نگاهی به دو قرن مواججه واشنگتن با جهان

مداخله جویی؛ سیاست جدایی ناپذیر آمریکا

ابراهیم منتی پژوهشگر و استاد دانشگاه

مداخله گرایی در زمره واقعیت های پایان ناپذیر سیاست خارجی آمریکا محسوب می شود. روند و نشانه های مداخله گرایی را می توان از قرن ۱۹ در الگوی رفتاری آمریکا مشاهده کرد. در همان دوران تاریخی که جیمز مونروئه سیاست انزوا و دوری گزین آمریکا از سیاست جهانی را در دستور کار قرار داده بود، ایالات متحده، الگوی کنش قاره ای را در دستور کار خود قرار داده و بر این اساس تلاش کرد تا زمینه کاهش قدرت کشورهای اروپایی در آمریکا لاین را به وجود آورد.

به این ترتیب ریشه های تاریخی مداخله گر آمریکا در سیاست و نظام بین الملل مربوط به قرن نوزدهم بوده است. این امر نشان می دهد، مبانی تفکر آمریکایی همواره با مداخله گرایی پیوند داشته است. بر این اساس می توان تأکید داشت که اندیشه ملت برتر و قوم برگزیده، همواره بخشی از الگو و روند سیاست خارجی آمریکا بوده است.

نشانه های مداخله گرایی آمریکا در قرن ۱۹

هرگاه نشانه و پارادایم خاصی به عنوان الگوی رفتار سیاست خارجی کشور محسوب شود، بیانگر آن است که چنین اندیشه ای دارای ریشه های فرهنگی، تاریخی و ایدئولوژیک بوده است. بر این اساس، چنین رویکردی می تواند از پایداری و دوام بیشتری برخوردار شود. مبانی سیاست خارجی آمریکا را باید در اندیشه پیوریتن های قرن ۱۷ مشاهده کرد. پیوریتن هایی که در سال ۱۶۲۱ وارد خاک آمریکا شمالی شدند، خود را دانشر خانه خواندند و دانستند و به این موضوع اشاره و تأکید داشتند که آنان قوم برگزیده خداوند هستند. بنابراین مبانی تفکر چنین گروهی زیرساخت های مربوط به اندیشه الگوی رفتاری در سیاست خارجی آمریکا را براساس مداخله گرایی و توسعه به وجود آورد.

چنین رویکردی نه تنها در اندیشه سیاسی و تفکر اجتماعی آمریکایی بلکه در قرن ۱۹ تبدیل به بخشی از الگو و روند در سیاست خارجی آمریکا شد. الگویی که تحولی اساسی و بنیادی در تاریخ و فرایندهای روابط بین الملل به وجود آورده است.

مداخله گرایی آمریکا در قرن ۱۹، زمینه لازم برای حاشیه ای شدن اروپا در سیاست جهانی و سیاست بین الملل را به وجود آورد. تا پایان قرن نوزدهم، نظام بین الملل را به عنوان نظام اروپایی می دانستند. علت آن بود که کشورهای اروپایی محور اصلی سیاست قدرت بودند و رقابت آنان براساس نشانه هایی از موازنه تعارض و جنگ های مرحله ای حاصل می شد.

ایالات متحده توانست در قرن ۱۹، قدرت اقتصادی و ژئوپلیتیکی خود را ارتقا دهد. توسعه صنعتی آمریکا یکی

نوشته خبرگزاری سی بی سی کانادا، گروه های اپوزیسیون هاییتی بر این باورند که هنری امیدوار است با ابزار مداخلات خارجی بتواند خود را در رأس قدرت نگه دارد. این شرایط بویژه پس از ترور یوفرجام او در سال گذشته

و ادعان بسیاری از کارشناسان به غیرقانونی بودن انتخاب او برای سمت نخست وزیری، نیاز او به این پشتیبانی را بیش از قبل ملموس نشان می دهد.

فردریش یوبرساونر، استاد اهل هاییتی دانشگاه مونترال معتقد است: «کانادا در جایگاهی نیست که بخواهد برای ما تعیین تکلیف کند، بلکه ما باید صدای شهروندان مان را بشنویم.

بسیاری از رهبران احزاب محلی حتی با رد ادعای مدافعان صلح سازمان ملل در ثبت موارد بشمار آزار و اذیت جنسی و شیوع بی رویه وبا در ماموریت ۱۳ ساله شان در هاییتی، معتقدند حضور نیروهای نظامی بین المللی از سوی بسیاری از کسانی که قربانی داعیه داران خارجی صلح شده اند، چالش برانگیز است

بیش از هر چیز نگران کرده، این است سودمند نمی دانند. یکی از کارشناسان سیاسی هاییتی نیز به صراحت اعلام کرده است: «نظامیان خارجی نمی توانند مشکلات بزرگ هاییتی را برطرف کنند.»

اجتماع مخالفان حضور آمریکا در هاییتی

Hoocominist

بازگشت اعتراضات شبانه به تونس

اعتراضات شبانه در برخی محله های پایتخت تونس و شهر بنزرت در شمال این کشور از سر گرفته شده اند. به گزارش ایستا، به نقل از سایت العربی الجدید، اعتراض ها در تونس، در پی فوت مالک السلیمی، از جوانان ساکن پایتخت تونس آغاز شد. السلیمی حدود یک ماه در کما بود و در نهایت در اثر شدت جراحات وارده در یکی از بیمارستان های پایتخت تونس فوت کرد، مرگ او به دنبال داشت و آنها از رفتارهای خشونت آمیز نیروهای امنیتی انتقاد کردند.

بسیاری از رهبران احزاب محلی حتی با رد ادعای مدافعان صلح سازمان ملل در ثبت موارد بشمار آزار و اذیت جنسی و شیوع بی رویه وبا در ماموریت ۱۳ ساله شان در هاییتی، معتقدند حضور نیروهای نظامی بین المللی از سوی بسیاری از کسانی که قربانی داعیه داران خارجی صلح شده اند، چالش برانگیز است

حضور نظامی آمریکا در اسپانیا در جنگ ۱۸۹۸

تغییر در شیوه و ابزارهای تولید، عامل اصلی مداخله گرایی آمریکا و کنترل منازعات منطقه ای بوده است. کنترل های اقتصادی در قرن بیستم و در حوزه های مختلف جهان بویژه عرصه های ژئوپلیتیکی، نیروی تأثیرگذار بوده است. آمریکا الگوی مداخله گرایی و موقعیت خود بعد از جنگ دوم جهانی را ارتقا داد. نشانه های مداخله گرایی آمریکا بعد از جنگ جهانی دوم را طیف گسترده ای از کودتاها، آشوب ها، شورش های اجتماعی و براندازی سیاسی را دربر گرفته است.

بخش دیگری از مداخله گرایی آمریکا مربوط به جنگ های منطقه ای است. آمریکا درگیر جنگ های منطقه ای در ویتنام، کامبوج، لاوس و بسیاری دیگر از جنگ های کم شدت و پر شدت در حوزه های ژئوپلیتیکی جهان محسوب می شود. در این فرایند جنگ عراق علیه ایران و جنگ عراق علیه کویت از جمله سازکارهای آتش بیاری معرکه در سیاست های راهبردی آمریکا محسوب می شود.

مداخله گرایی آمریکا در قرن ۲۱

شکل دیگری از مداخله گرایی آمریکا در قرن ۲۱ به وجود آمده که مبتنی بر نشانه هایی از جنگ نرم بوده است. آمریکا در این دوران تاریخی، از سازکارهای جنگ شبکه ای و جنگ هیبریدی بهره گرفته و از این طریق تلاش دارد تا کنترل افکار عمومی بین المللی را عهده دار شود. رسانه های یکی از ابزارهای اصلی قدرت آمریکا برای اثر بخشی در محیط پیامی محسوب می شوند.

مفهوم براندازی نرم مربوط به سازکارهای کنترل فضای اجتماعی شکل گرفته که تأثیر خود را بر اغواي مخاطبین خود به جا می گذارد.

گسترش شبکه های اجتماعی به گونه ای اجتناب ناپذیر نقش مؤثری در کنترل ذهن و ادراک به جا می گذارد. در این فرایند، کنترل الگوی رفتاری و ادراکی کارگزاران، مسئولان اجرایی و حتی نظریه پردازان کشورهای پیامی در دستور کار قرار گرفته است. آنچه را که به عنوان پدیده نفوذ مطرح می شود باید بخشی از قالب های مدیریت ادراک خواص فکری و اجرایی دانست.

واقعیت این است که ایالات متحده در قرن ۱۹ به موقعیت اقتصادی قابل توجهی دست یافت و به این ترتیب توانست زمین های لازم برای جهش ژئوپلیتیکی خود را به وجود آورد. شکست اسپانیا در جنگ با ایالات متحده، نقطه عطف جدیدی در سیاست بین الملل محسوب می شد. از این مرحله زمانی به بعد بود که بسیاری از کشورهای اروپایی به گونه تدریجی موقعیت خودشان را از دست می دادند. موج دوم انقلاب تکنولوژیک، موقعیت آمریکا را به گونه قابل توجهی ارتقا داد. تحول در امنیت ملی و منطقه ای از این جهت برای ایالات متحده اهمیت داشت که بیشترین و بهترین تولیدکننده کالاها اقتصادی بود.

آمریکا در این دوران تاریخی، سیاست درهای باز اقتصادی را در دستور کار قرار داده بود. به این ترتیب آمریکا توانست زمینه لازم برای حداکثرسازی موقعیت خود در سیاست و اقتصاد جهانی را به وجود آورد. نقش یابی آمریکا در اقتصاد جهانی، نیازمند کنترل و تسلط بر آبراه های بین المللی بود و از این طریق آمریکا توانست به حداکثر قدرت ژئوپلیتیکی برآورد.

مداخله گرایی آمریکا در قرن ۲۰

روند و نشانه های مداخله گرایی آمریکا در قرن ۲۰ عامل اصلی تحولی ساختاری در اقتصاد و سیاست بین الملل شد. از این دوران تاریخی به بعد آمریکا توانست موقعیت انحصاری خود در جنگ اول و دوم جهانی را تثبیت کند. از ابزارهای اصلی قدرت آمریکا برای اثر بخشی در محیط پیامی محسوب می شوند. مفهوم براندازی نرم مربوط به سازکارهای کنترل فضای اجتماعی شکل گرفته که تأثیر خود را بر اغواي مخاطبین خود به جا می گذارد. گسترش شبکه های اجتماعی به گونه ای اجتناب ناپذیر نقش مؤثری در کنترل ذهن و ادراک به جا می گذارد. در این فرایند، کنترل الگوی رفتاری و ادراکی کارگزاران، مسئولان اجرایی و حتی نظریه پردازان کشورهای پیامی در دستور کار قرار گرفته است. آنچه را که به عنوان پدیده نفوذ مطرح می شود باید بخشی از قالب های مدیریت ادراک خواص فکری و اجرایی دانست.